

מסורת הש"ס

(6) ופי' חס' ניטין ל': ד"ה לטוסי'. (8) עוקלין פי' ומי' (9) ל' ל' לקבל יע"ף.

תורה אור השלם

1 ובעתים ההם רבים יצמדו על טלך הנגב ובני פריצי עמך ינשאו להעמיד חזון ונבשלו: דניאל יא יד 2 והוליד בן פריץ שפך דם וצפה אה מאחד מאלה: יחזקאל י"ז

הנהגות הב"ח

(6) נ"ה הוא דמטב אי כ"ל וזו' ו' נמתק: (8) ר"ש ד"ה אה וכו' שמבחישים כ"ל:

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא

פרי עיסקי וחד פסידא דלוס. קבל היום ממנו זמנה ולמחר זמנה וכתב שטר על מאתים הפסיד הלוה כמה דפרישית שאם יבא הפסד בזה ושכר בזה לא יחשבו כל אחד לבדו אלא השכר ימלא הקרן תחילה ואח"כ יחולקו המותר. ואם כתב ב' שטרות כמספט

היה מחשב הפסד של זה לבד והשכר של זה לבד ויקבל הבעלים עליו בהפסד החזי ובשכר השליש. ועלה טובה קמ"ל רבא דבחד עיסקא נכתוב חד שטרא ובחרי עסקי נכתוב ב' שטרי ויהא הדבר שקול: ולא מי למימר ליה. לבתר דמלייה: דרי מהאיך פסידא קמא כהדאי. וקבל עמך חזי הפסד ובשכר טול שליט ונמלאת פוחת מן הקרן: דא"ל להכי שטרות ומלי' וכו'. דמללא אודעתך מעיקרא נכלס היית דבבר וודעתך דמלי קרנא ערחת: כי פרי דעבוד עיסקא כפדי הדדי ורווח. שני כפוליים שקבלו עיסקא מבעל הבית כשותפות שימכרוהו ויחסרו בזמנת עד זמן פלוני ויחלקו בנייהם יבין כע"כ כמספט ונשתמשו מלי הזמן ושחכרו: דמעבב. עליה עד שניעה הזמן שקבעו לבע"כ שיחזרו לו אם שלו והמותר יחולקו: אי אמר ליה ניפלוג ויפלוג. השתא מפרש ואיל מ"ט א"ת ליה דניעבב אי א"ל האי פלוג רווחא והקרן יתפוס עדיין להרחיב בו עד הזמן מלי א"ל איך רווחא לקרנא משמעבד שמה כסמורה שנעשה עוד נפסד ונרין שיהא הירוח קיים להשתכר בו עוד כדי למלאות הקרן: ואי אמר ניפלוג. תרוייהו מלי א"ל עיסקא להדדי משמעבד ואם ניפלוג שמה אי אפסיד כסמורה שאקנה שרי קבלתי אי להמעסק בה עד אוחו הזמן ואם אפסיד שמה חלק השני ישמך וימלא חסרון ואנו יחד קבלנו ונשמעבדו החלקים זה לזה: מתנני' ולא רלה נכש. התבואה:

אמן לך חבירך. לך וכן כורין שפסקתי עמך ומה איכפת לך אם יחסר חלקי שהעשבים (8) מכחישים הנכסים אין זה אלא עלי: אין שומעין לו. והא לימא אלא נחכרונתא דאי בקבלנא פשיטא מי מלי א"ל מלי איכפת לך: גמ' ואי א"ל כריבנא וכו'. השתא מפרש אמאי אין שומעין

לו אי אמר לו אי אחרות אחר הקלירה והאפוך שרשי העשבים שנתרו בה וימותו ולא תעלה לפניך עשבים מלי מהדר ליה: א"ל אלא חטי מעילא בעינא. אוחו חכירות שפסקת לי איני רואה שיהו צריאים ולא כחושים: מנסבא שם רע לארעאי. הרואים סבורים שניכשת ואעפ"כ היא מללה עשבים ואתה מוליך שם רע לארעאי ומחר אם בחמי למכור או להוריד לזה אריס אחר לא יהיה יורד: ושא סגן וכו'. הרי לא שנה במתני' אלא טענה אחת ובשבילה קאמר אין שומעין לו ע"כ בהא תליא כולה: אלא משום דא"ל בורא דנפל נפל. כל טענהו אינה אלא שמעלת עשבים לשנה הבאה וטענהו לעולם עומדת דכי א"ל כריבנא לאמר הקלירה א"ל האי נהי דעקרת לשרשים סוף סוף העשבים שתניה בה עכשיו עד שזרעו יפלו הורעים לארץ וימחו לשנה הבאה ולו לא מועיל החרישה: ברתנני' המקבל שדה מחבירו ולא עשה. תבואה אלא מעט ונא לו האריס לנטע מלהמעסק בה עוד שאין בה עוד כדי טרחה: אם יש בה כדי לעשות. מתבואתה כרי. ובגמרא מפרש מלי שיעוריה: חייב לטעול בה. בעל כרחו. והא לימא אלא בקבלנא דאי נחכרונתא מנה לו לבעל השדה אם יחלל לו סוף סוף חכירו הוא נותן לו: מה קצבה בכרי. מה קצבה יש אם קצבתם לו כדי לשיעור חיוב טיפול שדה גדולה לשיעור כרי ושדה קטנה לשיעור כרי: אלא אם יש בה כדי נפילה. שיכול לחזור ולזרעה לשנה הבאה מתבואת שנה זו: נפילה. זרע שמפורים לה במפולת יד: גמ' אקוס ואניר. אעמוד ואחרים: ואדרי. אורה המון ברמת או בנפה: בעמלאי ובנפיקוס יד. בהולאמי: הרחפ. פלי"א שורין המון ברות ממוך התבואה: שפעמוד בה. כשמוכרין אותה בתוכו: מהאי גיסא ופסאי גיסא. אם נראין חודיה משני לרדן: כונס שלו. פלד"ן בלע"ז. הרחת שמכניסין אותה לנגות התבואה עליה לרות שאין רואה פני החמה ולרדן נמי בכלל כונס הם: סגן הפס. כנס' עוקלין וכו'. משום אמרי דכי ר' ינאי דמפרשי שיעורא ככולהו הך מתני' נקט להו גבי מתני' דמפרשי בה דכי ר' ינאי שיעורא: פריזי ויפסי. דמפרש רשעי זיתים וענבים שהן לעולם בוסר שאין ביטולן נגמר לעולם: מעשרים. מן עומאת אוכלין דלא חזי לאכילה: וכמה פריזי. כמה הן מבושלין ועדיין פריזין הן: ארבעט קבין לקורס. שמכניסין בבית הבד מהן כדי שיעור טענית הקורה כפעם אחת ואין מוליכין אלא ארבעה קבין שמן: באוללא. בתפוחה אחת שקורין ש"ק. יש מקום שבתי בד שלהן גדולין ומכניסין שלשת כורים יחד ויש מקום שאין מכניסין אלא כור זיתים כעשיית קורה וישער רבי אלעזר כקטנים ורבי ינאי כגדולים. וכאמריס היו מלמא זימני ארבעה קבין: עלו

קה.

הני בי תרי רקבלו עיסקא בהרי הדדי. מאדס אחד וא"ת ולאמי נקט כמי האי גוונא ולא נקט האי מאן דקביל עיסקא מחבירה ו"ל לפי שהמקבל יכול לחזור קודם הזמן ולומר לא אטרט עוד ואטול מה שניגע לידי עד הנה דפועל יכול לחזור אפילו בחזי היום

יכול לחזור שחרי פלגא הוה מלוה ניד המקבל וגם פלגא דפקדון נתן לו זכות והשליטו להשתכר בו עד הזמן לא חלה היה שום חידוש להשיעונו דמעבב המקבל דטעם פשוט כדפרישית ולהכי לא נקט כמי האי גוונא: מולא דבי תרי עדיף. ככולהו הוה מלי לנימיר כבו הכי אלא דעדיפא מיניה קאמר כבו: ר"ח גריס טראי ניסא או מהאי גיסא. פירוט כדי להעמיד לך הרחב שלמטה שאלו אין לך תבואה כל כך שבדבר מועט עומד וזוית נופל או מהאי גיסא של מעלה שאינו רחב שאלו לך תבואה הרבה ופשיט ליה מדקאמר כל שאין כונס שלו רואה פני חמה דהיינו לך הרחב שיש בו בית קיבול קמא לקבל תבואה: כל

שיכול לומר לו למחר אתה יוצא ממנה ומעלת לפני עשבים: גמ' יאי א"ל לבתר הכי כריבנא לה אמר ליה חטי מעלייתא בעינא ואי א"ל זביננא לך חטי משוקא א"ל חטי דארעאי בעינא ואי א"ל מנכישנא לך שיעור מנתך א"ל קא מנסבת שם רע לארעאי והתנן מפני שמעלת לפני עשבים אלא משום דא"ל בורא דנפל נפל: מתנני' המקבל שדה מחבירו ולא עשתה אם יש בה כדי להעמיד כרי חייב לטפל בה א"ר יהודה מאי קצבה בכרי אלא אם יש בה כדי להעמיד כרי חייב לטפל בה שכן כותב לו אנא אוקים ואניר ואורע ואחצוד ואעמר ואדוש ואיירי ואוקים כריא קדמך ותיתי אתה ותיטול פלגא ואנא בעמלי ובנפקות ידי פלגא וכמה כדי להעמיד בה כרי א"ר יוסי בר' חנינא כדי שתעמוד בו וברוח איבעיא להו רחמ דיוציא מהאי גיסא להאי גיסא מאי ת"ש א"ל אבהו לדידי מפרשא לי מיניה דר' יוסי בר' חנינא כל שאין כונס שלו רואה פני החמה איתמר לוי אמר שלש סאין דבי רבי ינאי אמרי יסאתים אמר ר"ל סאתים שאמרו יחזין מן ההוצאה תנן התם פריצי זיתים וענבים כ"ש מטמאין וב"ה ממחרתין מאי פריצי זיתים אמר רב הונא רשעי זיתים אמר רב יוסף ומאי קראה יובנן פריצי עמך ינשאו להעמיד חזון וכשלו ר"ג בר יצחק אמר מהבא והוליד בן פריץ שופך דם וכמה פריצי זיתים ר' אלעזר אמר ארבעת קבין לקורה דבי ר' ינאי אמרי סאתים לקורה ולא פליגי הא באתרא דמעילי בורא באוללא הא באתרא דמעילי תלתא כורין באוללא חנו רבנן עלו

עלו

עלו

עלו

עלו

עלו

עלו

עין משפט

ג' מצוה

ב"ה א מ"י פ"ה מהלכות שולחן וזושפין הלכה ג סגן עשין פ' עוש"ע י"ד פ' קמ"ט ע"ף נ': כ"ב ע"ש"ע שם ע"ף נ': כ"ג ד מ"י פ"ה מהל' שבת הלכה ח סגן עשין פ' עוש"ע ח"מ פ' כ"ה ה' ו' מ"י שם הלכה י' סגן שם עוש"ע ח"מ פ' שם ע"ף א': כ"ה ח' מ' מ"י פ"ה מהל' עומתא אוכלין הלכה י':

לעני רש"י

פלי"א פיל"א. י"ה (כלומר כן שטוחה כעלמדיית ארובה). פלד"ן פלד"ן. י"ה כלי הקף. ש"ק. כמות ענבים או זיתים שהיו מוכישים בה אחת תחת המכס.